

PATENT PÅ MIT VAREMÆRKE?

– Forstå forskellen på
patent, varemærke og andre rettigheder

FORORD

Patent- og Varemærkestyrelsen har udviklet denne brochure for at give dig et indblik i, hvad immaterielle rettigheder – også kaldet IPR – er, og hvilke muligheder du har for at beskytte og udnytte din idé. Du kan læse om patenter, varemærker, designs, ophavsret og forretningshemmeligheder på de næste sider.

Brochuren her er dit opslagsværk, så du nemt og overskueligt kan få et overblik over mulighederne inden for IPR, og hvilke afsnit der er relevante for dig. Den er udviklet for at introducere dig til IPR. Hvis du vil vide mere, er du altid velkommen til at ringe til Patent- og Varemærkestyrelsen eller tage kontakt til en privat rådgiver.

INDHOLD

1. IPR

- 1.1. Hvad er IPR? 6
- 1.2. Hvorfor er det vigtigt, at du beskytter dine opfindelser og idéer? 6
- 1.3. Hvad kan beskyttes? 6
- 1.4. Hvad kan ikke beskyttes 7

2. Patenter

- 2.1. Hvad er et patent? 9
- 2.2. Patentsystemet 9
- 2.3. Hvad skal der til for at opnå et patent? 10
- 2.4. Hvad kan du bruge et patent til? 10
- 2.5. Sådan ansøger du om patent 11
- 2.6. Hvad koster en patentansøgning? 11
- 2.7. Patent i udlandet 12

3. Brugsmodel

- 3.1. Hvad er en brugsmodel? 14
- 3.2. Hvad kan du bruge en brugsmodel til? 14
- 3.3. Sådan ansøger du om brugsmodel? 14
- 3.4. Hvad koster det at ansøge om en brugsmodel? 15
- 3.5. Brugsmodel i udlandet 15

4. Varemærke

- 4.1. Hvad er et varemærke? 17
- 4.2. Hvad kan du bruge et varemærke til? 18
- 4.3. Sådan ansøger du om et varemærke 18
- 4.4. Hvad koster en varemærkeansøgning? 19
- 4.5. Et virksomhedsnavn er ikke det samme som et varemærke 19
- 4.6. Et domænenavn er ikke det samme som et varemærke 19
- 4.7. Varemærke i udlandet? 19
- 4.8. ® og TM - Hvornår bruger jeg hvad? 20

5. Design

- 5.1. Hvad er et design? 22
- 5.2. Hvad kan du bruge en designregistrering til? 23
- 5.3. Sådan får du registreret dit design 23
- 5.4. Hvad koster en designregistrering? 23
- 5.5. Designbeskyttelse i udlandet 24

6. Ophavsret

- 6.1. Hvad er ophavsret? 26

7. Forretningshemmelighed

- 7.1. Hvad er en forretningshemmelighed 28

8. Krænkelser og håndhævelse af rettigheder

- 8.1. Krænkelser og håndhævelse af rettigheder 30
- 8.2. Krænker andre dine rettigheder? 30
- 8.3. Krænker du andres rettigheder? 31

9. Hvordan udnytter du din virksomheds viden?

32

10. Hvor kan jeg få hjælp?

- 10.1. Patent- og varemærkestyrelsen 33
- 10.2. Erhvervshuse 33
- 10.3. Private rådgivere 31

1.

IPR

1.1. HVAD ER IPR?

IPR er en forkortelse for Intellectual Property Rights (på dansk også kaldet immaterielle rettigheder) og er en fællesbetegnelse for beskyttelsen af opfindelser og idéer gennem:

- Patenter (tekniske opfindelser)
- Brugsmønstre (tekniske opfindelser)
- Varemærker (logo, navn)
- Design (et produkts udseende)
- Ophavsret (kunstneriske og litterære værker)

1.2. Hvorfor er det vigtigt, at du beskytter dine opfindelser og idéer?

Der er flere fordele ved at beskytte sine opfindelser og idéer, blandt andet:

- Du får et værn mod kopiering, fordi du med en rettighed kan forhindre andre i at kopiere dine opfindelser og idéer.
 - Med en registreret rettighed kan du nemlig dokumentere, at idéen er din, hvis andre kopierer den.
- Du får en "ny" vare at handle med, fordi du kan sælge eller udlicensere dine rettigheder
 - Med en registreret rettighed har du et aktiv, du kan handle med på linje med at handle med fysiske aktiver, f.eks. møbler, biler eller huse.
- Du sender et signal om seriøsitet til investorer, fordi du viser, du har tænkt over at beskytte din idé.
 - F.eks. er et patent et konkret eksempel på, at du har skabt noget nyt og unikt og viser, at du er seriøs med dit projekt.

Det vil altid være en konkret vurdering, om det kan betale sig for dig at beskytte dine opfindelser og idéer.

1.3. Hvad kan beskyttes?

- Opfindelser, f.eks. lægemidler, mekanik og elektronik.
- Varemærker, f.eks. logoer, navne og slogans.
- Designs, f.eks. møbler, værktøj og legetøj.
- Kunstneriske og litterære værker, f.eks. musik, bøger og film.

Opfindelser, varemærker og designs bør registreres for at opnå den stærkeste beskyttelse. Ved kunstneriske og litterære værker opnår du beskyttelse, når du skaber værket. Det betyder, at der ved kunstneriske og litterære værker ikke er krav om ansøgning, stempel, registrering eller betaling.

1.4. Hvad kan ikke beskyttes?

Generelt skal dine opfindelser og idéer være nye, før du kan opnå beskyttelse af dem. Der opstår ofte tvivl om, hvorvidt koncepter kan beskyttes. Selv om koncepter er nye, kan de som udgangspunkt ikke beskyttes. Du kan imidlertid forsøge at beskytte delelementer af dit koncept, som f.eks. navnet, teknikken og designet gennem patenter, varemærker, design og ophavsret.

EKSEMPEL

Du har fået en idé til et brætspil og har beskrevet reglerne til spillet i en tekst. Teksten vil være beskyttet af ophavsretten. Andre må gerne beskrive reglerne i en anden tekst, men de må ikke kopiere din tekst.

Måske har du selv designet brættet og brikkerne til spillet. Selve udformningen af brættet og brikkerne vil muligvis kunne beskyttes som design gennem en designregistrering.

Det kan også være, at du har udviklet en bestemt fremstillingsmåde til at producere dele af dit spil. Den tekniske fremstillingsmetode kan muligvis beskyttes ved et patent.

Derudover kan du også forsøge at beskytte navnet på spillet gennem en varemærkeregistrering.

2.

Patenter

2.1. HVAD ER ET PATENT?

Et patent beskytter opfindelser, som løser et teknisk problem. Du kan f.eks. beskytte mekanik, elektronik og lægemidler med et patent. Du kan ikke patentere et logo eller et navn - det kan du til gengæld varemærkebeskytte. Patentet giver dig eneret til at udnytte en teknisk opfindelse forretningsmæssigt. I praksis betyder det, at du som indehaver af et patent har retten til at forbyde andre at udnytte opfindelsen i erhvervsmæssig sammenhæng. Det vil sige, at andre ikke må producere og markedsføre opfindelsen uden at indgå en aftale med dig.

Du kan opretholde dit patent i op til 20 år regnet fra den dag, hvor du indleverede ansøgningen til en patentmyndighed. Patentet skal fornyes en gang om året. Når du sender en patentansøgning ind til en myndighed, går der et stykke tid, før det bliver udstedt. I Danmark går der i gennemsnit 2-3 år, før patentet bliver udstedt. Til gengæld er ansøgningsdagen den dato, hvor dit patent har gyldighed fra, og ikke datoen for udstedelse.

Myndigheder udsteder patenter, og de gælder nationalt. Får du patent i Danmark, gælder din rettighed kun i Danmark. Ønsker du patent i andre lande, skal du derfor også indsende en ansøgning til de lande, fordi din eneret kun gælder i de lande, hvor du har opnået patent. Læs mere i afsnit 2.7. om patent i udlandet.

2.2. Patentsystemet

Et patent indebærer en form for aftale mellem opfinderen og samfundet. Opfinderen får en eneret til at udnytte opfindelsen kommercielt. Til gengæld offentliggøres alle de tekniske detaljer ved opfindelsen til inspiration for andre, og senest efter 20 år – men oftest meget før - kan alle bruge opfindelsen frit. På den måde får både du og samfundet noget ud af at patentere.

Patentsystemet indeholder over 100 millioner offentliggjorte dokumenter indenfor alle tænkelige fagområder, samlet igennem mere end 100 år. Det er således verdens teknologiarv, godt dokumenteret, nemt, gratis søgbar og til gavn for samfundet.

Dette kan du udnytte, hvis du mangler teknisk indsigt i et fagområde eller behøver inspiration til en løsning på et teknisk problem til f.eks. et nyt produkt. Du kan også overvåge dine konkurrenter og deres aktivitet inden for patentsystemet, f.eks. ved at se om deres patenter er aktive – og hvorhenne.

Som producent eller importør bør du også altid være opmærksom på, om du kommer til at overtræde andres patentrettigheder. Du kan godt selv lave en søgning i Google Patents eller det europæiske patentkontors database, Espacenet, men det kan være kompliceret at lave en ordentlig søgning. Her kan en nyhedsundersøgelse være en god sikkerhed for, at du ikke bagefter kommer i klemme i forhold til en konkurrents aktive patenter. Du kan kontakte Patent- og Varemærkestyrelsen eller en privat rådgiver for at høre mere om nyhedsundersøgelser.

Hvis du ikke vil patentere din opfindelse, men bare sikre, at du fremadrettet ikke vil få problemer med, at en konkurrent patenterer en tilsvarende løsning, kan du offentliggøre din opfindelse. Du kan også vælge at indsende en patentansøgning på din opfindelse. Så er du sikret fra din ansøgningsdag, da andre ikke kan patentere en tilsvarende løsning, fordi opfindelsen nu er kendt viden. Hvis du ikke ønsker, at patentet skal blive til noget, kan du give myndigheden besked om, at ansøgningen ikke længere skal behandles. Så er ansøgningen offentlig tilgængelig for andre, og det er dermed ikke muligt for andre at få patent på samme opfindelse.

2.3. Hvad skal der til for at opnå et patent?

Din opfindelse skal opfylde tre kriterier:

- Opfindelsen skal være ny i forhold til allerede kendt viden.
 - Dvs., den skal have nyhedsværdi.
- Opfindelsen skal adskille sig væsentligt fra allerede kendt viden.
 - Dvs., den skal have opfindeshøjde.
- Opfindelsen skal kunne udnyttes industrielt.

Med kendt viden menes der alt, hvad der har været offentligt tilgængeligt på det tidspunkt, hvor du indleverede din patentansøgning til en patentmyndighed. Det vil sige, at opfindelsen ikke på nogen måde må have været offentliggjort noget sted i verdenen. Den må f.eks. ikke have været præsenteret på en udstilling, til et foredrag eller beskrevet i aviser, lærebøger mm. Når du har indleveret din ansøgning, undersøger patentmyndigheden, om din opfindelse adskiller sig væsentligt fra kendt viden ved at lave en såkaldt nyhedsundersøgelse.

2.4. Hvad kan du bruge et patent til?

Allerede når du har indsendt din patentansøgning, kan du indgå samarbejdsaftaler uden at miste din mulighed for at få eneret til opfindelsen, og uden, at nyhedsværdien går tabt. Det kan du, fordi du fra ansøgningstidspunktet er den retmæssige ejer af patentet (hvis det altså opfylder kravene og bliver udstedt). Du kan også bruge patentansøgningen som signal til investorer om, at du tænker langsigtet og strategisk, fordi du viser en villighed til at passe på dine opfindelser.

Når du har fået udstedt et patent, kan du blandt andet:

- Forhindre andre i at udnytte din opfindelse erhvervsmæssigt.
- Forhindre andre i at forbedre deres produkter eller processer på samme måde som dig.
- Sælge retten til at udnytte opfindelsen.
- Bruge det til at tiltrække investorer.

Når et patent ikke længere er gyldigt, har alle mulighed for at udnytte opfindelsen kommercielt.

2.5. Sådan ansøger du om patent

Du kan indlevere din danske patentansøgning til Patent- og Varemærkestyrelsen. Ansøgningen kan indleveres både på dansk og engelsk.

På Patent- og Varemærkestyrelsens hjemmeside, www.dkpto.dk, kan du hente en ansøgningsblanket.

Du kan indlevere din ansøgning online, pr. e-mail eller almindelig post. Har du spørgsmål til, hvordan du indleverer din ansøgning, er du velkommen til at kontakte Patent- og Varemærkestyrelsen.

2.6. Hvad koster en patentansøgning?

Gebyret for at få behandlet en patentansøgning hos Patent- og Varemærkestyrelsen i Danmark i 2019 er 3.000 kr. Behandlingen omfatter en nyhedsundersøgelse af din opfindelse og en vurdering af, om din ansøgning kan lede til et patent (*For de aktuelle priser se Patent- og Varemærkestyrelsens prisliste på www.dkpto.dk*).

Ønsker du at beholde dit patent skal du betale et gebyr til Patent- og Varemærkestyrelsen hvert år. Gebyret stiger år efter år og starter ved 500 kr. årligt. I det 10. år koster det 2.300 kr. og i det 20. år koster det 5.100 kr. (2019-priser). Betaler du ikke årsgebyret, ophører gyldigheden af dit patent.

Hertil kan komme yderligere udgifter, som relaterer sig til patenteringen:

- Evt. rådgivning hos en privat rådgiver til udfærdigelse af selve ansøgningen og den senere kommunikation med myndighederne.
- Oversættelse af ansøgningen hos private firmaer, hvis den skal bruges i andre lande.

De samlede omkostninger ved at patentere afhænger af opfindelsen og antallet af lande, du ønsker at få patent i. Du bør derfor kontakte en privat rådgiver for at få et mere præcist bud på, hvad det vil koste dig at patentere din opfindelse.

2.7. Patent i udlandet

Hvis du vil sælge dit produkt eller starte en produktion op i udlandet, kan det være en god idé at ansøge om patent på din opfindelse internationalt. Det sikrer dine rettigheder i udlandet og kan være nyttigt, hvis dit produkt bliver kopieret, fordi du i så fald har en registreret rettighed at håndhæve.

Hvert enkelt land udsteder patenter, der gælder i det pågældende land. Hvis du vil have patent uden for Danmark, skal du derfor sende en ansøgning til myndighederne i de lande, du ønsker, patentet skal gælde i.

Hvis du ønsker patent i flere lande, er det meget vigtigt, at du viderefører din ansøgning inden for et år fra den dato, hvor du indleverede din ansøgning første gang. Ellers mister du muligheden for at få patent i andre lande. I forbindelse med videreførelsen vil du normalt skulle oversætte ansøgningen til det officielle sprog i det land, du søger i.

Det vil ofte være nødvendigt at få professionel hjælp fra en privat rådgiver, inden du ansøger om patent i udlandet.

2.7.1. Beskyttelse i EU

Danmark er med i en række internationale aftaler, der kan gøre din ansøgning om patent i udlandet lettere. Danmark er bl.a. med i en europæisk aftale, der gør det nemmere at ansøge i Europa. Takket være det europæiske samarbejde kan du sende en europæisk patentansøgning til enten Patent- og Varemærkestyrelsen eller direkte til den europæiske patentmyndighed (EPO) og krydse af på ansøgningen, hvilke europæiske lande, dit patent skal gælde i. På den måde slipper du for at sende en ansøgning til hvert eneste land i Europa, hvori du ønsker patent. Du kan dermed få behandlet og udstedt dit patent i flere europæiske lande gennem én europæisk ansøgning.

2.7.2. Beskyttelse i resten af verden

Danmark er medlem af den såkaldte Patent Cooperation Treaty (PCT), der er oprettet for at lette adgangen til at opnå patent i mange lande i hele verden. Med PCT-ordningen kan du med én patentansøgning ansøge om patent i mange lande på en gang. Du kan sende din PCT-ansøgning til Nordic Patent Institute (NPI) i Danmark. NPI er din lokale myndighed for PCT-ansøgninger. Du kan læse mere om NPI på www.npi.int.

Du kan desuden indlevere din PCT-ansøgning hos EPO, WIPO (World Intellectual Property Organization) eller den svenske patentmyndighed.

3.

Brugs- model

3.1. HVAD ER EN BRUGSMODEL?

En brugsmode er en eneret til forretningsmæssig udnyttelse af en idé, der løser et teknisk problem og kaldes også "det lille patent".

Kravene til opfindeshøjde er mindre end ved et patent. Det vil sige, at din opfindelse ikke behøver at adskille sig fra lignende opfindelser i samme omfang, som hvis du søger om et patent.

Du kan opretholde en brugsmode i maksimalt 10 år, hvorimod et patent kan gælde i op til 20 år.

3.2. Hvad kan du bruge en brugsmode til?

Du kan bruge din brugsmode til det samme som et patent, dvs. du kan forbyde andre at kopiere din opfindelse, og du kan handle med rettigheden.

Du kan med fordel overveje brugsmode frem for patent, når:

- Du vurderer, at din opfindelse ikke kan opnå patent.
- Du forventer, at den kommercielle levetid for ideen bliver kort.
- Du ønsker en hurtig registrering og dermed dokumentation for din eneret.

3.3. Sådan ansøger du om brugsmode?

Du kan sende din danske ansøgning for brugsmode til Patent- og Varemærkestyrelsen. Ansøgningen kan indleveres både på dansk og engelsk.

På Patent- og Varemærkestyrelsens hjemmeside, www.dkpto.dk, kan du hente en ansøgningsblanket. Du kan sende din ansøgning online, pr. e-mail eller almindelig post. Har du spørgsmål til, hvordan du søger om brugsmode, er du velkommen til at kontakte Patent- og Varemærkestyrelsen.

3.4. Hvad koster det at ansøge om en brugsmodeI?

Det koster 2.000 kr. at få en brugsmodeI registreret i Danmark (For de aktuelle priser se Patent- og Varemærkestyrelsens prisliste på www.dkpto.dk). Når du sender din ansøgning, undersøger Patent- og Varemærkestyrelsen ikke, om din opfindelse er ny og adskiller sig fra andre opfindelser, som ved patent-ansøgninger.

Skal du have din brugsmodeI undersøgt, koster det yderligere 4.000 kr. Når Patent- og Varemærkestyrelsen undersøger din brugsmodeI, laver vi en grundig nyhedsundersøgelse af din opfindelse, og vi vurderer, om din ansøgning kan lede til brugsmodeI. (For de aktuelle priser se Patent- og Varemærkestyrelsens prisliste på www.dkpto.dk).

En brugsmodeI skal fornyes efter tre år og igen efter seks år, hvis du fortsat vil have rettigheden. Fornyelsen sker ved at betale et gebyr. Fornyer du ikke din brugsmodeI, bortfalder din rettighed.

Hertil kan komme yderligere udgifter:

- Evt. rådgivning til udfærdigelse af selve ansøgningen og den senere kommunikation med myndighederne.
- Oversættelse af ansøgningen, hvis den skal bruges i andre lande.

3.5. BrugsmodeI i udlandet

Der eksisterer ingen fælles beskyttelse af brugsmodeIer i EU. Så hvis du søger om at få en brugsmodeI registreret i udlandet, skal du sende en ansøgning til patentmyndigheden i det land, hvor du ønsker beskyttelse.

Du skal dog være opmærksom på, at det kun er ganske få lande, der registrerer brugsmodeIer. Derfor vil det ofte være nødvendigt at få hjælp fra en privat rådgiver, inden du ansøger om brugsmodeI i udlandet.

Du kan også videreføre en dansk brugsmodeIansøgning i udlandet som en patentansøgning. Hvis du ønsker at søge videre beskyttelse i udlandet, skal dette ske senest et år efter, at du indleverede din første ansøgning. Du er velkommen til at kontakte Patent- og Varemærkestyrelsen, hvis du ønsker at høre mere om videreførelse af en brugsmodeIansøgning.

4.

Vare-
mærke

4.1. HVAD ER ET VAREMÆRKE?

Et varemærke er det særlige navn eller kendetegn, som en virksomhed kan bruge til at markedsføre sig selv eller sine produkter og tjenesteydelser med. Varemærket fortæller, at en vare kommer fra en bestemt producent og signalerer f.eks. en bestemt kvalitet, oprindelse eller prisniveau.

Et godt navn eller logo kan være et væsentligt aktiv for din virksomhed eller produkt. Derfor kan det være en god idé at beskytte det ved at registrere det som varemærke, så dit produkts eller virksomheds identitet ikke svækkes på markedet i forhold til konkurrerende virksomheder og produkter.

Et registreret varemærke gælder i 10 år og kan fornyes hvert tiende år. Der er ingen grænse for, hvor mange gange det kan fornyes. Et varemærke kan bestå af både ord, logoer, figurer, forme, lyde, animationer og meget mere - mærket skal dog kunne gengives under anvendelse af alment tilgængelig teknologi. De mest anvendte mærketyper er dog ord- og figurmærker eller en kombination heraf.

For at et varemærke kan registreres, skal det have særpræg. Det betyder blandt andet, at:

- Mærket skal adskille sig tilstrækkeligt fra andre mærker.
- Mærket må ikke være beskrivende.
- Mærket må ikke være blevet en sædvanlig betegnelse for de ansøgte varer eller tjenesteydelser

Et varemærke må heller ikke være vildledende eller på anden måde være i strid med loven. F.eks. må du ikke bruge officielle statsteget som den lukkede kongekrone eller andre landes flag i mærket.

4.1.1 Det uregistrerede varemærke

I princippet kan du få et varemærke uden at registrere det, men bare ved at tage det i brug. Mærket skal dog bruges på en sådan måde, at kendskabet til det er mere end blot et lokalt kendskab. Hvis du går i gang med at bruge f.eks. dit navn eller logo, vil der være tale om et ibrugtaget varemærke.

Hvis du kommer i konflikt med andre om din ret til et bestemt varemærke, der ikke er registreret, kræver det, at du kan dokumentere en omfattende brug af varemærket. Har du derimod et registreret varemærke, vil du ikke altid skulle dokumentere brug i samme omfang.

Ikke alle lande anerkender ibrugtagne varemærker. I disse lande er det derfor nødvendigt at registrere dit varemærke. Det er derfor vigtigt, at du undersøger praksis i de lande, du ønsker at benytte varemærket, så du er sikker på, at du har retten til at bruge varemærket og ligeledes retten til at forhindre andre i at bruge det. Tag kontakt til en privat rådgiver, hvis du er i tvivl.

4.2. Hvad kan du bruge et varemærke til?

Du kan bruge et varemærke til flere ting, f.eks.:

- Et varemærke sikrer dit brand.
 - Varemærket er ofte kernen i forbrugerens kendskab til din forretning. Derfor er varemærket en vigtig del af at beskytte det brand og omdømme, du opbygger hos dine kunder.
- Varemærker kan forhindre kopister.
 - Du kan bruge dit varemærke til at forhindre efterligninger og konkurrenter, der kopierer dit brand eller lægger sig for tæt op af det. Med et registreret varemærke står du væsentligt stærkere, hvis der opstår en konflikt.
- Et varemærke kan give investorer sikkerhed.
 - Hvis du ikke registrerer dit varemærke, kan du risikere at skulle trække dit produkt tilbage eller omdøbe det, fordi andre beviser, at du krænker deres rettighed. Derfor kan et registreret varemærke give investorer og forretningspartnere sikkerhed for, at deres investering er beskyttet.

4.3. Sådan ansøger du om et varemærke

Du registrerer dit varemærke i Danmark hos Patent- og Varemærkestyrelsen. Inden du sender en ansøgning, er det en god idé at undersøge, om der allerede eksisterer lignende varemærker. Du kan selv søge i nogle af de gratis databaser, der findes, f.eks. PVS Online eller TM View. Du har også mulighed for at betale Patent- og Varemærkestyrelsen eller en privat rådgiver til at udføre en grundigere undersøgelse.

En varemærkeansøgning skal, foruden en gengivelse af det ønskede mærke, blandt andet indeholde en liste over de varer og/eller tjenesteydelser, som du ønsker at registrere mærket for, en såkaldt varefortegnelse. Det skal være tydeligt, hvilke varer eller tjenesteydelser, dit varemærke skal dække. De forskellige varer og tjenesteydelser er opdelt i 45 forskellige produktkategorier (kaldet "klasser"). Hvis du f.eks. laver sko og bæltter, skal du sørge for at vælge de klasser, der dækker disse produkter.

Dit varemærke er kun beskyttet inden for de klasser, du har valgt. Hvis du har registreret et varemærke inden for klasser, som dækker sko og bæltter, kan du derfor ikke forhindre andre i at bruge det samme varemærke for f.eks. mælk og ost. Hvis du har planer om at udvide din virksomhed til f.eks. også at producere tasker, tørklæder eller andet, bør du derfor overveje, om du også vil tilvælge disse klasser i din ansøgning – også selv om du ikke producerer produkterne lige nu.

Varefortegnelsen er altså en vigtig del af en varemærkeansøgning og den senere registrering, fordi den angiver rammerne for ansøgningens omfang og den beskyttelse, der opnås med registreringen.

Du kan læse mere om reglerne for varemærker og klassificering af varer og tjenesteydelser på Patent- og Varemærkestyrelsens hjemmeside, www.dkpto.dk. Her finder du også vores e-ansøgning, som du kan udfylde og indsende til os.

E-ansøgningen indeholder et søgeværktøj, som kan hjælpe dig med korrekt klassificering af varer og tjenesteydelser.

4.4. Hvad koster en varemærkeansøgning?

Det koster 2.000 kr. at søge om et varemærke (2019-priser). Prisen inkluderer en klasse. Hvis du vil have mærket registreret i flere klasser, koster det 200 kr. for første ekstra klasse og 600 kr. for hver yderligere klasse ud over de to første klasser. For de aktuelle priser se Patent- og Varemærkestyrelsens prisliste på www.dkpto.dk.

Hvis du bruger en privat rådgiver til at hjælpe dig med din varemærkeansøgning, skal du også beregne udgifter til denne del.

For at beholde din registrering af varemærket, skal det fornyes hvert 10. år. Hvis ikke du betaler gebyret, mister du din rettighed, og andre kan derefter frit anvende dit varemærke.

4.5. Et virksomhedsnavn er ikke det samme som et varemærke

Ud over varemærker eksisterer der en række andre forretningskendetegn, som f.eks. virksomhedsnavne og navne på anparts- og aktieselskaber, der ligesom varemærker nyder en vis beskyttelse. Det er Erhvervsstyrelsen, der registrerer dem. Det er vigtigt at vide, at når du har registreret dit virksomhedsnavn, har du ikke automatisk et varemærke. Derfor kan det være en god idé, at du får beskyttet dit forretningskendetegn både som virksomhedsnavn og som varemærke.

4.6. Et domænenavn er ikke det samme som et varemærke

Et domænenavn beskytter en adresse på internettet, som angives ved et navn, f.eks. www.dkpto.dk. Adressen skal være unik, hvilket betyder, at to identiske domænenavne ikke kan registreres sideløbende.

Patent- og Varemærkestyrelsen registrerer ikke domænenavne. Du skal derimod registrere dit domænenavn via en forhandler, der er godkendt af DK Hostmaster. *Læs mere på www.dk-hostmaster.dk.*

Registrerer du et domænenavn, medfører det ikke automatisk, at du opnår en varemærkeret til navnet. Ved registrering af et domænenavn får du alene en rettighed til brugen af domænenavnet som en teknisk adresseangivelse. Det kan derfor være en god idé at undersøge, om du har brug for både at registrere dit navn eller kendetegn som et domænenavn og som et varemærke.

4.7. Varemærke i udlandet?

Hvis du gerne vil have registreret dit varemærke i udlandet, skal du sende en ansøgning til de lande, hvor du ønsker registrering. Det er vigtigt at huske, at et varemærke registreret i Danmark ikke automatisk gælder i andre lande. Det kan f.eks. være relevant at registrere dit varemærke i lande, hvor du sælger eller producerer dine produkter eller har planer om at gøre det.

Det vil ofte være en god idé at få hjælp fra en privat rådgiver, inden du ansøger om at få dit varemærke registreret i udlandet.

4.7.1. Beskyttelse i EU

Hvis du vil beskytte dine rettigheder i alle EU-lande, kan du sende én ansøgning til EUIPO, EU's kontor for intellektuel ejendomsret. Hvis din ansøgning bliver godkendt, og du får et EU-varemærke, har du altså en rettighed, der gælder i 28 lande baseret på kun en ansøgning. Et EU-varemærke gælder i 10 år med mulighed for fornyelse i 10-årige perioder.

Du skal dog være opmærksom på, at der gælder et "alt eller intet" princip for EU-ordningen. Det betyder, at hvis dit varemærke ikke kan opnå beskyttelse i ét land, vil det blive afvist som EU-varemærke. Bliver EU-varemærke afvist, kan du ansøge om beskyttelse i de enkelte medlemslande. Du har altså mulighed for at konvertere din EU-varemærkeansøgning til en national ansøgning i et eller flere medlemslande. Dette gøres gennem EUIPO. Det kan være en fordel at konvertere ansøgningen, hvis du har fået afslag, fordi du kan tage din prioritet fra ansøgningen hos EUIPO med dig.

Hvis du er startet med en dansk ansøgning hos Patent- og Varemærkestyrelsen, kan du videreføre ansøgningen til EUIPO, hvis du ønsker et EU-varemærke. Du skal blot gøre det senest seks måneder efter, du har sendt ansøgningen til de danske myndigheder, hvis du ønsker at beholde din prioritetsdato.

Prioritet betyder, at din ansøgning om EU-varemærket vil blive betragtet som indleveret samme dato, som den danske ansøgning. Du kan også sende en ansøgning til EUIPO efter seks måneder, men så får du en prioritetsdato svarende til den dag, du sender den nye ansøgning. Det betyder, at der kan være blevet indleveret andre ansøgninger, der kan ligne din og dermed være en hindring i forhold til din ansøgning.

4.7.2. Beskyttelse i resten af verden

Vil du registrere dit varemærke i en række lande verden over, kan du benytte det system, der hedder Madrid-protokolsystemet. På baggrund af én ansøgning kan du registrere dit varemærke i alle lande, som er en del af Madrid-protokollen.

Ønsker du, at dit varemærke skal gælde i et land, der ikke er medlem af Madrid-protokollen, skal du ansøge hos de enkelte landes nationale myndigheder. På Verdensorganisationen for Intellektuel ejendomsrets (WIPO) hjemmeside www.wipo.int, finder du en liste over de lande, der har tiltrådt Madrid-protokollen.

Du kan kun søge om en international registrering gennem Madrid-protokollen, hvis du allerede har en basisansøgning. En basisansøgning kan f.eks. være en dansk ansøgning eller en EU-varemærkeansøgning.

4.8. ® og TM - Hvornår bruger jeg hvad?

TM er en forkortelse for "trademark" – på dansk: varemærke. Du kan bruge TM til at vise andre, at du anser dit mærke, logo mm. som et varemærke, men det er ikke et udtryk for, at mærket er registreret.

® står for "registreret varemærke". Du kan bruge ® til at indikere over for andre, at du har et registreret varemærke og dermed eneret til varemærket.

I den danske lovgivning er der ingen regler for brugen af symbolerne TM og ®. I udlandet kan der være forskellige regler for, hvordan man bruger symbolerne. Det er derfor altid en god idé at orientere dig om reglerne for brugen af TM og ® i udlandet, hvis du ønsker at markedsføre eller eksportere dine varer.

5.

Design

5.1. HVAD ER ET DESIGN?

Et design beskytter et produkts udseende eller dele heraf. Produkter, der kan beskyttes, kan f.eks. være maskiner, emballager, møbler, tøj, legetøj, værktøj, fødevarer, ikoner og skrifttyper.

Der er to betingelser, som skal opfyldes, før du kan beskytte dit design:

1. Designet skal være nyt.
 - a. Dvs., at designet ikke må have været offentliggjort, før du søger om designbeskyttelse.
 - b. Vær dog opmærksom på undtagelsen – "skånefristen" – der gælder i Danmark og EU, og som du kan læse mere om under afsnit 5.1.1.
2. Designet skal have "individuel karakter".
 - a. Det betyder, at helhedsindtrykket af designet skal adskille sig klart fra helhedsindtrykket fra andre kendte design. Et design kan være så enkelt og almindeligt, at det mangler "individuel karakter", f.eks. hvis det kun består af kendte geometriske figurer, som en firkant eller cirkel.

Hvis du har skabt et nyt design, kan det være en god idé at beskytte designet ved at få det registreret. På den måde kan du lettere håndhæve din ret, hvis andre skulle kopiere dit design. Beskyttelsen gælder fra den dag, du ansøger om beskyttelse og i perioder på fem år. Et design kan beskyttes i op til 25 år.

5.1.1. Prøv dit design af på markedet i op til et år før registrering - skånefrist

Du skal være opmærksom på den såkaldte skånefrist. Skånefristen betyder, at du kan prøve dit design af på markedet i op til et år, før du vælger, om du vil beskytte det eller ej. Dvs. at et design anses for at opfylde nyhedskravet, selvom designet er offentliggjort, hvis blot ansøgningen indleveres senest 12 måneder efter offentliggørelsen.

For at undgå konflikter om, hvem der har ret til et design, kan du bruge Patent- og Varemærkestyrelsens DesDoc. Her kan du dokumentere, at det er dig, der har lavet designet på et givent tidspunkt ved at få det oprettet i vores database. Du finder DesDoc på www.dkpto.dk/desdoc/

Du skal dog være opmærksom på, at selvom skånefristen gælder i en del lande, så er den ikke global. Den kan også have forskellig varighed i forskellige lande. Vil du beskytte dit design i et land, der ikke opererer med skånefrist, må produktet /designet ikke være offentliggjort inden registrering.

5.1.2 Det uregistrerede design

I EU er dit design beskyttet i tre år uden registrering gennem det uregistrerede EU design. Beskyttelsesperioden løber fra den dag, hvor du har offentliggjort designet inden for EU. Ønsker du at være beskyttet i længere tid, skal du registrere dit design i det første år. Du skal være opmærksom på, at den første offentliggørelse skal være gjort inden for EU.

Som indehaver af et uregistreret design er du beskyttet mod konkurrenters meget nærgående efterligninger af dit design. For nogle industrier er denne beskyttelse tilstrækkelig – f.eks. inden for modebranchen, hvor der ofte sker udskiftning af design.

Efter udløbet af tre-årsperioden er der imidlertid ingen mulighed for forlængelse af beskyttelsesperioden. Det er herefter ikke muligt at få foretaget en registrering for at forlænge beskyttelsen.

Du har et år fra offentliggørelsestidspunktet til at bestemme, om designet skal registreres, dvs. inden for skånefristen, eller om designet blot skal beskyttes ved det uregistrerede EU design i tre år.

5.2. Hvad kan du bruge en designregistrering til?

Når du har fået en designregistrering, kan du bruge den til at hindre andre i at bruge samme eller lignende design. Med en registrering kan du synliggøre og dokumentere din ejendomsret over for konkurrenter. Det er derfor en god idé at sikre dig retten til dit design, inden du sender det på markedet, så du kan forhindre andre i at kopiere det. Det sender også et signal til eventuelle investorer, at du passer på dit design, når du har en registrering.

Du kan også bruge din designregistrering til at handle med. Du kan f.eks. sælge din rettighed eller give andre licens til at bruge dit design. Dermed kan du tjene penge på designet, uden du selv behøver producere og sælge produktet.

5.3. Sådan får du registreret dit design

Hvis du ønsker at ansøge om designbeskyttelse i Danmark, skal du indsende din ansøgning til Patent- og Varemærkestyrelsen.

På www.dkpto.dk kan du ansøge online. Du kan også hente en ansøgningsblanket på hjemmesiden, som du skal udfylde og sende til Patent- og Varemærkestyrelsen.

Da din designbeskyttelse dækker dit produkts udseende, er det vigtigste, at der er vedlagt et godt billedmateriale, der viser produktet tydeligt i sin helhed fra flere vinkler. Det er vigtigt, at der ikke er tvivl om produktets udseende, da det er billedmaterialet, der fastsætter beskyttelsens omfang.

5.4. Hvad koster en designregistrering?

Hos Patent- og Varemærkestyrelsen er grundgebyret i 2019 for en designansøgning, inklusiv første billede af designet, 1.200 kroner. Hvis du vil have flere billeder med i din ansøgning, koster det 400 kr. pr. styk. *(For de aktuelle priser se Patent- og Varemærkestyrelsens prisliste på www.dkpto.dk).*

Du skal forny din registrering hvert femte år ved at betale et gebyr. Fornyer du ikke din rettighed, bortfalder dens gyldighed.

5.5. Designbeskyttelse i udlandet

En ansøgning om designregistrering gælder som udgangspunkt kun i Danmark, og derfor er dit design kun beskyttet i Danmark. Hvis du ønsker, at dit design skal gælde i udlandet, skal du ansøge om designbeskyttelse i de lande, hvor du ønsker registrering af dit design.

5.5.1. Beskyttelse i EU

Du har mulighed for at beskytte dit design i alle EU's medlemslande, inklusiv Danmark, ved at indgive én ansøgning til EUIPO, EU's kontor for intellektuel ejendomsret. Kravene til designet er de samme som i Danmark, fordi den danske designlov bygger på det samme direktiv som EU-ordningen. Det betyder, at et registreret EU-design også kan opnå beskyttelse i op til 25 år.

Du kan ansøge om et EU-design enten direkte hos EUIPO, eller du kan ansøge om det gennem Patent- og Varemærkestyrelsen.

5.5.2. Beskyttelse i lande uden for EU

Du kan også ansøge om designbeskyttelse i lande uden for EU. Hvis du ønsker det, kan du søge beskyttelse via en international ordning, som administreres af World Intellectual Property Organization, WIPO. Via denne ordning kan du søge om beskyttelse af dit design i de lande, som du har interesse i. Ordningen betyder, at man kan nøjes med at ansøge ét sted, ligesom man kan kommunikere på engelsk.

Du kan selvfølgelig også vælge at sende din ansøgning direkte til de enkelte landes myndigheder. Du skal dog være opmærksom på, at der kan være forskelle i reglerne fra land til land. Derfor kan det være en god idé at søge hjælp hos en privat rådgiver.

6.

Ophavs-
ret

6.1. HVAD ER OPHAVSRET?

Ophavsret - eller copyright, som det også kaldes - er en eneret, der gælder for kunstneriske og litterære værker (f.eks. romaner, noder, skuespil, brugskunst, malerier mm.). Ophavsretten gælder også for edb-programmer, der regnes som litterære værker.

Ophavsretten opstår, når værket bliver skabt. Den registreres ikke. Det betyder - i modsætning til de andre immaterielle rettigheder - at man ikke skal søge om en registrering af værket eller betale vedligeholdelsesgebyrer.

Når du har fået ophavsret, betyder det, at du har eneret til følgende:

- At offentliggøre værket
- At fremstille eksemplarer af værket
- At gøre værket tilgængeligt for almenheden
- At blive navngivet, hvis nogen bruger dit værk
- At ændre værket.

Der er en hovedbetingelse, som skal opfyldes, for at et produkt kan opnå ophavsretlig beskyttelse:

- Produktet skal være skabt ved en selvstændig, kreativ indsats. Det vil sige, at produktet skal have værkshøjde. For at have værkshøjde skal produktet adskille sig fra banaliteter og have en vis grad af originalitet og særpræg.

Beskyttelsesperioden for et ophavsretligt værk i Danmark er 70 år regnet fra skaberens død.

Ophavsretsloven administreres i Danmark af Kulturministeriet. Du kan læse mere om ophavsret på Kulturministeriets hjemmeside www.kum.dk

©-mærket

Tegnet © kendetegner produkter, der er beskyttet af copyright i f.eks. Storbritannien og USA.

Tegnet kan bruges til at indikere over for andre, at du har ophavsret til det værk, som tegnet bruges i forbindelse med.

Der er i Danmark ingen regler for brugen af tegnet ©. Det betyder for det første, at du selv må bestemme, om du vil bruge ©-tegnet på dit værk. For det andet betyder det, at du ikke behøver bruge tegnet for at få beskyttet ophavsretten til dit værk. Du har allerede ophavsretten fra det tidspunkt, hvor du har skabt værket.

7.

Forret-
nings-
hemme-
lighed

7.1. HVAD ER EN FORRETNINGSHEMMELIGHED?

Forretningshemmeligheder kan enten være af teknisk karakter (f.eks. produktionsprocesser) eller forretningsmæssig karakter (f.eks. kundelister). De kan være strategiske forretningshemmeligheder, som har stor værdi også på lang sigt (f.eks. opskrifter eller kemiske blandinger). Deres værdi kan også være mere kortsigtet (f.eks. resultatet af en marketingundersøgelse, navnet på et nyt produkt eller prisen, lanceringsdatoen mm.).

Forretningshemmeligheder kan have stor økonomisk værdi. Både små og store virksomheder, inden for alle brancher, benytter sig af forretningshemmeligheder.

Modsat immaterielle rettigheder (IPR), som f.eks. varemærker og patenter, får du via forretningshemmeligheder ikke nogen eksklusiv rettighed. Forretningshemmeligheder beskytter således ikke imod, at konkurrenter kopierer og bruger de samme løsninger. Forretningshemmeligheder giver udelukkende beskyttelse imod situationer, hvor andre erhverver, bruger eller uretmæssigt videregiver hemmeligholdt information – eksempelvis gennem spionage, tyveri eller bestikkelse.

Man kan sige, at forretningshemmeligheder supplerer IPR-beskyttelsen. Således bliver der typisk udviklet forretningshemmeligheder undervejs i de processer, som senere fører til IPR. Du vil f.eks. have en forretningshemmelighed på den viden, der ligger forud for udstedelsen af et patent, da du slet ikke kan få patent, hvis nyhedskriteriet ikke er opfyldt gennem hemmeligholdelse. Du vil også have en forretningshemmelighed forud for en ophavsrettighed (f.eks. til en ny roman eller sang), en varemærkerettighed (f.eks. til et nyt logo) eller en designrettighed (f.eks. til udseendet af en ny bil-model).

Du kan også bruge forretningshemmeligheder til at beskytte information af kommerciel værdi, som du ikke kan opnå IPR-beskyttelse på, men som alligevel er vigtig for innovationen, og hvor der er behov for yderligere investeringer eller udvikling. Det kan f.eks. dreje sig om en ny forretningsidé, en opskrift til en parfume eller en fødevarer.

Tidligere har der ikke været ens regler for forretningshemmeligheder i EU, men i 2018 blev reglerne harmoniseret med det formål at styrke beskyttelsen af forretningshemmeligheder og skabe ensartede rammevilkår for erhvervslivet på tværs af EU. EU-direktivet er implementeret i Danmark gennem Lov om forretningshemmeligheder, som samler den danske regulering på området. Den danske lov indeholder blandt andet en definition af begrebet forretningshemmeligheder samt i hvilke tilfælde erhvervelse, brug eller videregivelse af forretningshemmeligheder udgør en lovlig henholdsvis en ulovlig handling.

8.

Krænkel-
else og
hånd-
hævelse
af rettig-
heder

8.1. KRÆNKELSE OG HÅNDHÆVELSE AF RETTIGHEDER?

Når en virksomhed anvender en anden virksomheds enerettigheder (patent, varemærke, design, brugsmodelel eller et værk) uden accept, er der tale om krænkelse. Der kan f.eks. være tale om krænkelse, hvis en ny virksomhed anvender et logo eller et varemærke, der kan forveksles med et registreret varemærke for en anden virksomhed.

8.2. Krænker andre dine rettigheder?

Bliver du opmærksom på, at andre krænker eller misbruger dine rettigheder, bør du reagere med det samme og evt. gå til en rådgiver, som kan hjælpe dig. Hvis du f.eks. får kendskab til, at produkter, der krænker en af dine rettigheder, importeres til eller eksporteres fra Danmark, kan du få fogedretten eller toldmyndighederne til at hjælpe. Du kan læse mere om dine muligheder på www.dkpto.dk

Har du en patentrettighed, har du mulighed for at tegne en forsikring, der dækker dine omkostninger til at håndhæve dine patenter over for krænkere. Du kan læse mere om patentforsikringen på www.dkpto.dk.

8.3. Krænker du andres rettigheder?

Inden du begynder at investere i udvikling eller markedsføring af nye produkter, kan det være relevant at undersøge, om din virksomhed kan komme i konflikt med andres rettigheder. Hvis ikke din idé er ledig, kan det få store konsekvenser for din virksomhed. Der er mange eksempler på idéer, der er opfundet flere gange, fordi opfinderne ikke har undersøgt, om den er ny. Derfor er det sundt fornuft at undersøge om din idé er ny, før du kaster dig over den. Det er nemlig ærgerligt at finde ud af, at andre allerede har fået rettigheden til idéen, når du har brugt tid og penge på at udvikle den selv. Du kan enten kontakte Patent- og Varemærkestyrelsen eller en privat rådgiver, hvis du vil undersøge, om din idé er ledig.

Hvis du får kendskab til, at andre har rettigheder, der forhindrer dig i at drive din virksomhed, som du havde tænkt dig, kan det ofte betale sig at få vurderet rettighedernes berettigelse, da nogle af dem kan være udstedt på et forkert grundlag. Du bør derfor kontakte en professionel rådgiver, der kan hjælpe dig.

9. HVORDAN UDNYTTER DU DIN VIRKSOMHEDS VIDEN?

Det er vigtigt, at du overvejer, hvordan din virksomhed kan udnytte sin viden og IPR til at skabe vækst i virksomheden. Jo mere kritisk din opfindelse er for din virksomhed, jo vigtigere er det, at du tager stilling til, hvordan denne viden bliver beskyttet, herunder hvordan I arbejder med IPR.

Her er eksempler på forhold, du bør overveje i din virksomhed:

- Hvordan vil I sikre, at I løbende får taget stilling til, om I har udviklet ny viden, design eller varemærker, som det kan være relevant at beskytte?
- Hvordan vil I følge med i, hvilken viden jeres konkurrenter har udviklet, og hvilke rettigheder de har udtaget? Dvs. hvordan undgår I at spilde tid på at udvikle noget, som andre allerede har rettigheder til?
- Hvordan kan/vil I håndhæve de rettigheder, som I har investeret i?
- Hvordan vil I udnytte jeres rettigheder strategisk og forretningsmæssigt, så de kan skabe mest værdi for jeres virksomhed – skal de for eksempel udlicenseres?

Kort sagt kan det være en god idé, at I får kortlagt, hvilke behov og muligheder I har i virksomheden for at skabe værdi og vækst ud af jeres viden og opfindelser, samt lægger en plan for jeres videre arbejde.

Du kan få hjælp til disse overvejelser i dit regionale erhvervshus, hos private rådgivere og hos Patent- og Varemærkestyrelsen.

10. HVOR KAN JEG FÅ HJÆLP?

10.1. Patent- og varemærkestyrelsen

Patent- og Varemærkestyrelsens erfarne medarbejdere i kundecentret er altid parate til at hjælpe dig. De kan vejlede dig om, hvordan du beskytter din opfindelse eller idé med et patent eller en brugsmodel, dit navn og logo med en varemærkeregistrering eller får registreret dit design.

Kundecenteret kan også informere om:

- Hvordan du søger i og bruger informationer fra de forskellige databaser.
- Hvilke produkter vi tilbyder i form af søgninger og analyser.

Du kan kontakte Patent- og Varemærkestyrelsens kundecenter telefonisk (4350 8301), via e-mail (pvs@dkpto.dk) eller personligt.

Kundecentret er åbent mandag – torsdag kl. 09.00-16.00 og fredag kl. 09.00-15.00.

10.2. Erhvervshuse

Kontakt dit regionale erhvervshus for at få mere at vide om din virksomheds behov og muligheder for at skabe vækst gennem IPR. Læs mere på www.virksomhedsguiden.dk eller henvend dig hos et af erhvervshusene.

10.3. Private rådgivere

På Patent- og Varemærkestyrelsens hjemmeside www.dkpto.dk kan du finde en liste over private IP-rådgivere, f.eks. patentagenter, advokater m.fl., som tilbyder rådgivning inden for områderne patent, brugsmodel, varemærke og design.

Bemærk, at Patent- og Varemærkestyrelsens liste over IP-rådgivere alene er baseret på IP-rådgivernes egne indmeldinger. Patent- og Varemærkestyrelsen har ikke foretaget nogen form for rangering eller kvalitetssikring af de IP-rådgivere, der fremgår af listen.

Taastrup

Helgeshøj Alle 81
2630 Taastrup
(Postadresse)

Ikast

Finsensvej 1F
7430 Ikast

Tel. 43 50 80 00
pvs@dkpto.dk
www.dkpto.dk